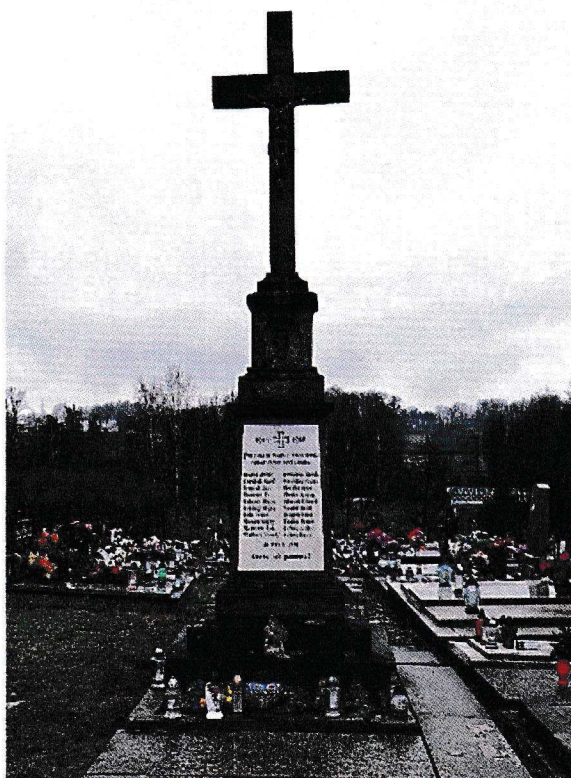

KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
MGR TADEUSZ KALFAS
34-350 WĘGIERSKA GÓRKA
UL. OBRONCÓW WĘGIERSKIEJ GÓRKI 11
NR DYPL. ASP KRAKÓW 5292

WĘGIERSKA GÓRKA 24.01.2024

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH
KAMIENNEGO KRZYŻA OFIAR WOJNY
ŚWIATOWEJ I PŁYTY NAGROBNEJ RODZINY
BLUDOWSKICH Z CMENTARZA PARAFIALNEGO
W HAŻLACHU PRZY UL. KOŚCIELNEJ, dz. nr 94/1.

KONSERWACJA ZABYTKÓW
TADEUSZ KALFAS
34-350 WĘGIERSKA GÓRKA
ul. Obrońców Węgierskiej Górki 11
NIP 5531324755
Nr dypl. ASP Kraków 5292
T. Kalfas

**KRZYŻ KAMIENNY OFIAR WOJNY ŚWIATOWEJ Z CMENTARZA
PARAFIALNEGO W HAŻLACHU PRZY UL. KOŚCIELNEJ, dz. nr 94/1.**

DANE INWENTARYZACYJNE OBIEKTU.

- **miejsowość:** Hażlach, Gmina Hażlach, powiat cieszyński
- **miejsce przechowywania:** Cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej , działka nr 94/1
- **rodzaj i tytuł obiektu:** kamienny krzyż ofiar Wojny Światowej
- **czas powstania:** pocz. XX w.
- **autor:** nieznany
- **material i technika wykonania:** obiekt wykonany z bloków piaskowca, obrobionych dłutami kamieniarskimi, połączonych ze sobą metalowymi kotwami oraz zaprawą piaskowo-wapienną, płyta upamiętniająca poległych w I wojnie światowej wykonana z białego marmuru, pasyjka i płaskorzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem - odlew metalowy
- **ogólne wymiary obiektu;** wys. 5 m, szer. 1,65 m , gł. 1,3 m
- **inskrypcje:** na płycie marmurowej umieszczonej na postumencie napis upamiętniający poległych w I wojnie światowej oraz nazwiska poległych

OPIS OBIEKTU.

Kamienny krzyż pochodzący z pocz. XX w. ustawiono na cmentarzu parafialnym w Hażlachu przy ul. Kościelnej na działce nr 94/1. Krzyż wykonano z kamiennych bloków piaskowca połączonych ze sobą metalowymi kotwami i zaprawą piaskowo-wapienną. Krzyż posiada dwukondygnacyjny, prostopadłościenny postument zwężający się ku górze. Na dolnym, największym bloku kamiennym, położonym na dwóch kamiennych stopniach i szerszej podstawie, na marmurowej płycie od frontu umieszczono napis upamiętniający poległych w I wojnie światowej;

1914

1918

POLEGLI W WOJNIE ŚWITOWEJ PARAFJANIE HAŻLACHA:

Broda Józef,	Mrowczyk Karol
Chrobok Karol,	Nieśląńczyk Jan,
Franiok Jan,	Pieczarka Franc.,
Handzel Fr.,	Płonka Jgnacy,
Kabiesz Alojzy,	Poloczek Edward,
Kramny Alojzy,	Świder Rafał,
Kula Franc.,	Tengler Karol,
Macura Alojzy,	Tomica Franc.,
Mazurek Jan,	Zubek Alojzy,
Matloch Paweł,	Zubek Karol,

21 ŻYŁA JAN

Cześć ich pamięci!

W drugiej kondygnacji krzyża, na gzymśowanym cokolicu osadzono kamień z niszą pośrodku, zamknięty od góry prostym profilem. W niszy umieszczono metalowy odlew płaskorzeźby Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Na postumencie ustawiono prosty krzyż z metalową, odlewaną figurą Chrystusa Ukrzyżowanego i tabliczką z napisem „INRI”.

STAN ZACHOWANIA.

Krzyż zachował się w bardzo złym stanie. Największe zniszczenia zostały spowodowane procesami wietrzenia (mechanicznego i chemicznego), oraz procesami deterioracji.

Wietrzenie mechaniczne to bardzo powolny naturalny proces fizycznego rozpadu kamienia pod wpływem nasłonecznienia, dobowych zmian temperatury, wody zamarzającej w porach i szczelinach kamienia, działania organizmów. Wietrzenie chemiczne - to bardzo powolny, naturalny proces chemicznego rozkładu kamienia pod wpływem wody zawierającej rozpuszczone substancje aktywne (tlen, dwutlenek węgla, amoniak, tlenek azotu, chlor, substancje humusowe, kwasy organiczne) oraz pod wpływem bakterii wytwarzających wolne kwasy, aktywnie działające na związki mineralne. Deterioracja to bezpośrednie działanie zanieczyszczonej atmosfery polegające na reakcji z kamieniem aktywnych, nieorganicznych związków (agresywnych pyłów, gazów, kwaśnych deszczy), zmianach wywołanych w skałach przez mikroorganizmy (bakterie, grzyby, glony i porosty). Czynniki te zmieniają skład chemiczny, parametry techniczne i wygląd zewnętrzny kamienia (odbarwienia, zmiana kontrastu, powstawanie wykwitów gipsowych, nacieki, naskorupienia, pokrywanie się czarną, szarą lub brunatną patyną, stopniowy rozpad, rozluźnienie struktury kamienia, łuszczenie się). Należy podkreślić, że o ile wietrzenie jest procesem bardzo długotrwałym, to deterioracji kamień ulega o wiele szybciej, wzmagając i potęgując efekty naturalnego wietrzenia. Istotnym i bardzo ważnym faktem jest również to, że stopień destrukcyjnej działalności w/w czynników na poszczególne rodzaje kamieni naturalnych w dużej mierze zależy od parametrów skał takich jak porowatość, nasiąkliwość i skład mineralny. Wszystkie ww. czynniki bardzo mocno zniszczyły strukturę kamienia krzyża. Zniszczenia, ubytki mechaniczne powstałe na skutek destrukcyjnych procesów możemy zaobserwować na całej powierzchni zabytkowego obiektu w szczególności na samym krzyżu – pęknięcie i ubytki pod poziomą belką krzyża, pęknięcia kamienia i ubytki postumentu i krzyża od frontu z tyłu i boku. Przez zniszczenia struktury kamienia, krzyż z biegiem lat zaczął odchylać się od pionu.

Marmurowa płyta również zachowała się w złym stanie. Warunki atmosferyczne przyczyniły się do utraty poleru i powstanie porowatości i mikropęknięć na powierzchni kamienia. Utrata poleru i matowienie sprzyja także zakotwianiu się brudu petryfikowanego gipsem powstałym z kwaśnych deszczów i emisji spalin (reakcja kwasu siarkowego z CaCO_3).

Metalowe odlewy figury Chrystusa Ukrzyżowanego i Matki Boskiej z Dzieciątkiem zostały przemalowane farbami olejnymi, posiadają również widoczne ślady korozji metalu w postaci wycieków rdzy, a także w pęcherzach i złuszczeniach farb pokrywających odlewy.

WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE.

Ze względu na wartości kultowe krzyża oraz stan zachowania obiektu, uznano za konieczne przeprowadzenie pełnej konserwacji technicznej oraz estetycznej, która przywróci pierwotny, możliwy do osiągnięcia, autorski charakter dzieła.

Kamień, z którego został wykonany krzyż, poprzez zniszczenia spowodowane procesami wietrzenia (mechanicznego i chemicznego), oraz procesami deterioracji, utracił całkowicie wytrzymałość mechaniczną, przez co krzyż odchylił się od pionu i grozi przewróceniem. Obecny stan krzyża zagraża zarówno osobom przebywającym na cmentarzu, jak i otaczającym go pomnikom. W związku z powyższym zakłada się wykonanie kopii krzyża w piaskowcu dobranym gatunkowo - kolorystycznie, pod względem uziarnienia i użycia kamienia. Obecny, zniszczony krzyż należy poddać zabiegom konserwatorskim i zabezpieczyć w miejscu wskazanym przez parafię i uzgodnionym z WKZ. Metalowy odlew Chrystusa Ukrzyżowanego, po przeprowadzonej konserwacji należy zamontować na nowym krzyżu.

Zakłada się, że konserwacja techniczna pozostałych elementów obiektu obejmować będzie zabieg odsolenia piaskowca, zabieg impregnacji wzmacniającej strukturę kamienia, hydrofobizację kamienia. W ramach konserwacji estetycznej obiekt zostanie dokładnie odczyszczony z brudu, fałszywej patyny, zostaną usunięte kity cementowe i przemalowania olejne, wykonane zostaną uzupełnienia ubytków kamiennej formy rzeźbiarskiej.

Marmurowa płyta upamiętniająca poległych w I wojnie światowej zostanie odczyszczona, wypolerowana, zostaną uzupełnione ubytki malatury literek.

Metalowe odlewy Chrystusa Ukrzyżowanego i Matki Boskiej z Dzieciątkiem zostaną odczyszczane i zabezpieczone antykorozyjnie. Zostanie uzupełniona polichromia figur. W przypadku nie zachowania oryginalnej warstwy malarskiej należy wykonać jej rekonstrukcję na podstawie zachowanych fragmentów oryginału.

PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE.

1. Oczyszczenie całości obiektu na sucho z brudu i kurzu przy użyciu szczotek i pędzli.
2. Usunięcie starych kitów i cementowych spoin poprzez mechaniczne wykucie.
3. Demontaż zniszczonego krzyża.
4. Odczyszczanie piaskowca z brudu i ciemnych plam, metodą wybraną na podstawie prób (mechanicznie i przy użyciu chemii konserwatorskiej firmy Remmers, Clean FP, Fassadenreiniger Paste).
5. Odczyszczanie piaskowca z zabrudzeń biologicznych (Remmers, Glonosan ,Grunbelag-entfemer).
6. Wykonanie zabiegu odsalania metodą wymuszonej migracji soli do rozszerzonego środowiska. Zakładane będą okłady z pulpy celulozowej lub ligniny nasączonej wodą destylowaną i pozostawione do powolnego wyschnięcia.
7. Wzmocnienie strukturalne osłabionego kamienia spoiwem krzemoorganicznym KSE 300 E f.Remmers.
8. Umycie powierzchni płyty marmurowej wodą z detergentem przy użyciu szczotek i pędzli.

9. Polerowanie powierzchni marmuru, mechanicznie, przy użyciu papieru ściernego, zaczynając kolejno od granulacji 120 do 800.
10. Uzupełnienie ubytków malatury literek.
11. Zabezpieczenie płyty marmurowej profesjonalnym impregnatem Steinimpragnierung firmy Akemi.
12. Sklejenie ewentualnych pęknięć piaskowca dwuskładnikową żywicą epoksydową z zastosowaniem (w razie potrzeby) bolców z włókna szklanego lub klamer ze stali nierdzewnej.
13. Wykonanie zbrojenia z drutu nierdzewnego pod rekonstrukcje i ubytki formy kamiennej.
14. Uzupełnienie ubytków kamienia gotową masą mineralną do uzupełnień piaskowców Funcosil Restauriermörtel f.Remmers.
15. Opracowanie uzupełnionych powierzchni (nadanie faktury) narzędziami kamieniarskimi.
16. Wykonanie kopii krzyża w piaskowcu dobranym gatunkowo - kolorystycznie, pod względem uziarnienia i użycia kamienia.
17. Zamontowanie krzyża na cokole.
18. Uzupełnienie spoinowania gotową, uelastycznioną masą mineralną ECCFugenmörtel f.Remmers lub zaprawą tradycyjną z dodatkiem wapna trasowego.
19. Ewentualne scalenie kolorystyczne przebarwień kamienia na uzupełnieniach na spoiwie silikonowym Historic Lasur f.Remmers lub silikatowym Restauro-Lasur f.Keim.
20. Hydrofobizacja kamienia preparatem Funcosil SL f.Remmers.
21. Odczyszczenie metalowych elementów obiektu.
22. Zabezpieczenie przed korozją powierzchni metalu.
23. Uzupełnienie oryginalnej warstwy malarskiej metalowych odlewów figury Chrystusa Ukrzyżowanego i Matki Boskiej z Dzieciątkiem, ewentualnie wykonanie rekonstrukcji warstwy na podstawie zachowanych fragmentów oryginału.
24. Zamontowanie metalowych odlewów.
25. Wykonanie konserwacji zdemontowanego, oryginalnego krzyża i zabezpieczenie obiektu w miejscu wskazanym przez parafię i uzgodnionym z WKZ.
26. Wykonanie dokumentacji powykonawczej (pisemnej i fotograficznej) z przebiegu prac konserwatorskich.

KONSERWACJA ZABYTKÓW
TADEUSZ KALFAS
34-350 WĘGIERSKA GÓRKA
ul. Obrońców Węgierskiej Górki 11
NIP 5531324755
Nr dypl. ASP Kraków 5292

T. Kalfas

Fot. nr 1. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, kamienny krzyż ofiar Wojny Światowej. Widok z przodu. Stan przed konserwacją.

Fot. nr 2. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, kamienny krzyż ofiar Wojny Światowej. Widok z boku. Stan przed konserwacją.

Fot. nr 3. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, kamienny krzyż ofiar Wojny Światowej. Widok z tyłu. Stan przed konserwacją.

Fot. nr 4. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, kamienny krzyż ofiar Wojny Światowej. Widok z bokłu - fragment. Stan przed konserwacją. Widoczne: zniszczenia spowodowane procesami wietrzenia (mechanicznego i chemicznego), oraz procesami deterioracji, pęknięcie krzyża pod belką poziomą.

Fot. nr 5. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, kamienny krzyż ofiar Wojny Światowej. Widok z przodu - fragment. Stan przed konserwacją. Widoczne: marmurowa płyta upamiętniająca poległych w I wojnie światowej, zniszczenia spowodowane procesami wietrzenia oraz procesami deterioracji.

**PŁYTA NAGROBNA RODZINY BLUDOWSKICH Z CMENTARZA
PARAFIALNEGO W HAŻLACHU PRZY UL. KOŚCIELNEJ, dz. nr 94/1.**

DANE INWENTARYZACYJNE OBIEKTU.

- **miejsowość:** Hażlach, Gmina Hażlach, powiat cieszyński
- **miejsce przechowywania:** Cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej , działka nr 94/1
- **rodzaj i tytuł obiektu:** płyta nagrobna rodziny Bludowskich
- **czas powstania:** dokładny czas powstania nie jest znany, prawdopodobnie płyta powstała w latach od 1687r. do 1709r.
- **autor:** nieznan
- **materiał i technika wykonania:** płyta nagrobna została wykonana z jednego bloku piaskowca obrobionego dłutami kamieniarskimi, obramienie płyty wykonane z czterech bloków piaskowca połączonych ze ścianą metalowymi kotwami i zaprawą mineralną
- **ogólne wymiary obiektu;** dł. 1,95 m, szer. 1,2 m , gr. ok. 0,16m
- **inskrypcje:** na płycie nieczytelny napis;

ERB GRUFT

DER FREIHE

ERN: BLUDOWSK

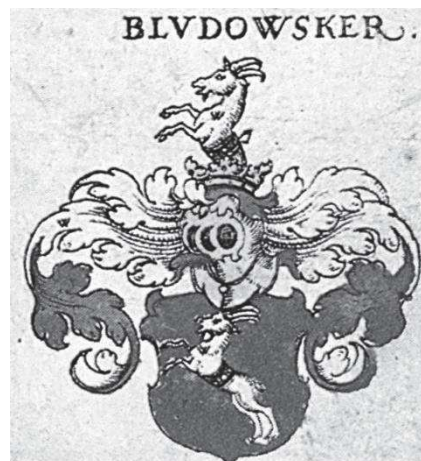
I VON NIEDER

[B]LUDOWITS:

HISTORIA OBIEKTU.

W starej części cmentarza katolickiego w sąsiedztwie krzyża znajduje się płyta nagrobna baronów Bludowskich z Dolnych Błędowic. Płyta powstała pomiędzy 1687 rokiem, kiedy Jerzy Fryderyk Bludowski otrzymał tytuł barona, co jest widoczne w inskrypcji na płycie. Drugą datą jest 1709 rok, czyli rozpoczęcie budowy kościoła jesusowego w Cieszynie, gdzie zbudowano również kilka krypt grobowych szlachty i pastorów. Wśród nich była również krypta Bludowskich, tam też spoczęły szczątki wspomnianego Jerzego Fryderyka barona Bludowskiego. Nie można wykluczyć, że przed 1687 rokiem istniała krypta w kościele w Hażlachu, skoro z Ochab przeniesiono epitafium i szczątki Bludowskich. Hażlach był wioską rezydencjonalną Bludowskich, którzy od początku XVII wieku byli jedną z najzaciejszych rodzin szlacheckich w księstwie cieszyńskim.¹

Rodzina Bludowskich - śląska rodzina szlachecka herbu Koziół pochodząca z Błędowic (Bludowic) Dolnych na Śląsku Cieszyńskim. Za jej założyciela uznać można Jana Bludowskiego, po raz pierwszy wzmiankowanego w 1461. W okresie reformacji zmieniła wyznanie na ewangelickie. W następnych latach ród rozgałęził się na trzy linie: ochabsko-jaworsko-górecką, orłowsko-łazską i hażlaską. Do największego znaczenia doszła linia hażlaska, której najznamienitszym przedstawicielem był Jerzy Fryderyk Bludowski.²

Jerzy Fryderyk Bludowski (1655—1730), był najbardziej znanym członkiem rodziny Bludowskich herbu Koziół. Uczył się najpierw w gimnazjum we Wrocławiu, potem dłuższy czas studiował na Uniwersytecie w Tübingen. Po kilku latach podróży po wielu krajach europejskich ożenił się w 1685 r. z Joanną Sidonią hrabianką Colonna von Fels [Oels].

W 1687 r. Jerzy Fryderyk Bludowski został podniesiony do stanu pańskiego i otrzymał tytuł batona [Freiherr], Do odziedziczonych po ojcu czterech wsi dołączył kilka innych skupiając w swoim ręku ok. 10% całej ziemi w księstwie cieszyńskim.³

¹ Materiał – dotowanie i opis przekazany przez prof. Wacława Gojniczka

² <https://pl.wikipedia.org/wiki/Bludowscy>

³ „Familia Silesia”, T. 1, Cieszyn 1997, Janusz Spvra „Szlachecka rodzina Bludowskich z Dolnych Bludowic herbu Koziół i zabytki sztuki z nią związane” str. 24-25

Wzmiankę na temat płyty możemy znaleźć w książce ks. Józefa Londzina „Kościoły drewniane na Śląsku Cieszyńskim”. W krypcie, umieszczonej w środku starego kościoła, odpoczywały zwłoki Bludowskich, dziedzicznych panów na Hażlachu, Drogomyślu, Pruchnej, Rychuńdzie etc. Mówi się, że zwłoki te przeniesiono do hażlaskiego kościoła po wielkiej powodzi, jaka zniszczyła kościółek w Ochabach, gdzie pierwotnie były pogrzebane. Obecnie umieszczone są w osobnej trumnie obok głównego krzyża na cmentarzu hażlaskim za micjatywą nadradcy budownictwa Albina Teodora Prokopa w Cieszynie. Płyta kamienna z herbami tej możnej kiedyś i bardzo rozgałęzionej rodziny, wyjęta ze starego kościoła, umieszczona nad teraźniejszym grobem, wskazuje miejsce grobowego spoczynku dawnych właścicieli Hażlacha.⁴

OPIS OBIEKTU.

Płyta w formie prostokąta, przykrywająca grobowiec szlacheckiej rodziny Bludowskich herbu Kozioł. Herb wyrzeźbiono w górnej części płyty, na tarczy umieszczony wspięty kozioł, nad tarczą hełm z koroną i labrami, w klejnocie ponownie figura kozła (mało czytelna) . Pod herbem napis:

ERB GRUFT

DER FREIHE

ERN: BLUDOWSK

I VON NIEDER

[B]LUDOWITS:⁵

W płycie rozmieszczono równomiernie cztery otwory służące do podnoszenia pokrywy.

STAN ZACHOWANIA.

Płyta nagrobna zachowała się w złym stanie. Na płycie możemy zaobserwować cztery główne czynniki prowadzące do niszczenia kamienia:

- gwałtowne wahania temperatury,
- rozkład lub przemiany składników mineralnych kamienia przy udziale zanieczyszczeń gazowych i pyłów zawartych w powietrzu,
- erozja powierzchni kamiennych wskutek adsorpcji substancji chemicznych o odczynie kwaśnym, cząstek smolistych i pyłów, rozumianych jako zanieczyszczenia atmosferyczne,
- działanie mikroorganizmów, grzybów i porostów.

⁴ J. Londzin, Kościoły drewniane na Śląsku Cieszyńskim, Cieszyn 1932, str. 104-105

⁵ napis odczytany przez prof. Wacława Gojniczka w 2008r.

W przypadku opisywanej płyty największe zniszczenia powstały w wyniku tzw. korozji biologicznej. Organizmy żywe wpływają na zabytki w sposób bezpośredni poprzez rozsadzanie kamienia, wytrawianie przez wydzieliny grzybów i porostów oraz pośrednio przez zwiększanie zawartości tlenu, dwutlenku węgla i kwasów humusowych. Czynniki te zmieniają skład chemiczny, parametry i wygląd zewnętrzny kamienia. Na płycie możemy zaobserwować odbarwienia, zmianę kontrastu, powstawanie wykwitów, nacieki, naskorupienia, pokrywanie się czarną, szarą i brunatną patyną.

WNIOSKI I ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE.

Ze względu na wartości artystyczne i historyczne obiektu, uznano za konieczne przeprowadzenie konserwacji pełnej, która obejmować będzie zabiegi techniczne i częściowo estetyczne. W ramach konserwacji estetycznej zostaną zdjęte wszystkie późniejsze nawarstwienia obiektu tj. przemalowania, pobiałe, uzupełnienia cementowe i gipsowe. Wykonane zostaną drobne uzupełnienia ubytków kamiennej formy rzeźbiarskiej. Konserwacja techniczna obejmować będzie zabieg odsolenia piaskowca, zabieg impregnacji wzmacniającej strukturę kamienia, hydrofobizację kamienia.

Ze względu na fatalne umiejscowienie płyt nagrobnej, zaleca się zdemontowanie obiektu i przeniesienie w miejsce wyznaczone przez parafię i uzgodnione z WKZ. Umieszczenie płyty w odpowiednio dobranym miejscu uchroni kamień przed procesami zniszczenia i pozwoli na wyeksponowanie wartości artystycznych i historycznych obiektu. Po przeniesieniu płyty grobowiec należy zamknąć nową płytą wykonaną na podstawie projektu zatwierdzonego przez parafię i WKZ.

PROPONOWANE POSTĘPOWANIE KONSERWATORSKIE

1. Demontaż płyty nagrobnej rodziny Bludowskich
2. Zabezpieczenie miejsca po zdemontowaniu obiektu.
3. Oczyszczenie obiektu na sucho z brudu i kurzu przy użyciu szczotek i pędzli.
4. Wstępne usunięcie późniejszych nawarstwień kamienia mechanicznie przy użyciu dłut kamieniarskich, noży szewskich, skalpeli .
5. Odczyszczenie piaskowca z brudu i ciemnych plam, metodą wybraną na podstawie prób (mechanicznie i przy użyciu chemii konserwatorskiej firmy Remmers, Clean FP, Fassadenreiniger Paste.
6. Odczyszczenie piaskowca z zabrudzeń biologicznych (Remmers, Glonosan ,Grunbelag-entfemer).
7. Wykonanie zabiegu odsalania metodą wymuszonej migracji soli do rozszerzonego środowiska. Zakładane będą okłady z pulpy celulozowej lub ligniny nasączonej wodą destylowaną i pozostawione do powolnego wyschnięcia.
8. Wzmocnienie strukturalne osłabionego kamienia spoiwem krzemoorganicznym KSE 300 E f.Remmers.

9. Sklejenie ewentualnych pęknięć dwuskładnikową żywicą epoksydową z zastosowaniem (w razie potrzeby) bolców z włókna szklanego lub klamer ze stali nierdzewnej;
10. Wykonanie zbrojenia z drutu nierdzewnego pod rekonstrukcje i ubytki formy rzeźbiarskiej.
11. Uzupelnienie ubytków kamienia gotową masą mineralną do uzupełnień piaskowców Funcosil Restauriermortel f. Remmers.
12. Opracowanie uzupełnionych powierzchni (nadanie faktury) narzędziami kamiennymi.
13. Uzupelnienie spoinowania gotową, uelastycznioną masą mineralną ECCFugenmortel f. Remmers lub zaprawą tradycyjną z dodatkiem wapna trasowego.
14. Ewentualne scalenie kolorystyczne przebarwień kamienia na uzupełnieniach na spoiwie silikonowym Historic Lasur f. Remmers lub silikatowym Restauro-Lasur f. Keim.
15. Hydrofobizacja kamienia preparatem Funcosil SL f. Remmers.
16. Przeniesienie płyty w miejsce wyznaczone przez parafię i uzgodnione z WKZ.
17. Wykonanie dokumentacji powykonawczej (pisemnej i fotograficznej) z przebiegu prac konserwatorskich.

KONSERWACJA ZABYTKÓW
TADEUSZ KALFAS
34-350 WĘGIERSKA GÓRKA
ul. Obrońców Węgierskiej Górki 11
NIP 5531324755
Nr dypl. ASP Kraków 5292
T. Kalfas

Fot. nr 1. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, płyta nagrobna rodziny Bludowskich. Widok z góry. Stan przed konserwacją. Widoczne: mocne zabrudzenia obiektu, zniszczenia powstałe w wyniku tzw. korozji biologicznej – grzybów, mchów i porostów.

Fot. nr 2. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, płyta nagrobna rodziny Bludowskich. Widok z góry – fragnet, herb rodziny Bludowskich. Stan przed konserwacją. Widoczne: mocne zabrudzenia obiektu, zniszczenia powstałe w wyniku tzw. korozji biologicznej – grzybów, mchów i porostów.

Fot. nr 3. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, płyta nagrobna rodziny Bludowskich. Widok z góry - fragment. Stan przed konserwacją. Widoczne: nieczytelny napis na płycie, mocne zabrudzenia obiektu, zniszczenia powstałe w wyniku tzw. korozji biologicznej – grzybów, mchów i porostów.

Fot. nr 4. Hażlach, cmentarz parafialny przy ul. Kościelnej, płyta nagrobna rodziny Bludowskich. Widok z góry. Stan z 2008 r. Zdjęcie ze zbiorów prof. Wacława Gojniczka wykonane w 2008r.